

Esu įsitikinęs, Vatsonai, remdamasis savo partirtimi, kad niekingiausi ir bjauriausi Londono skersgatviai nepasižymi siaubingesnėmis nuodėmėmis nei besišypsantis, nuostabus kaimo kraštovaizdis.

— Seras Arthur Conan-Doyle

1 skyrius

Sekmadienis, rugpjūčio 2 — atoslūgis Šv. Osvaldo įlankoje

Jis iškvėpė drėgną garą trumpais dusulingais atodūšiais, aidu atsimušančiais nuo bažnyčios sienų. Akimis šaudė po skliautuotas lubas virš galvos, uosdamas savo paties prakaitą, šleikščiai saldų ir lipnų.

Kaip poetiška, kad būtent jis, o ne kas nors kitas tapo auka.

Šaltas ginklo vamzdis rėžėsi jam į dešinįjį smilkinį, ir dabar burnoje jautė baimės skonį, kartų ir stiprų, tarsi gerklėn sukilusi tulžis. Besistengiant apimti, krūtinė trūkčiojo; suprato, kad pabaiga nebetoli.

— Nebijau tavęs! — iš nevilties suriko vyras, bet atsako nesulaukė, tik nirsų metalo mygtelėjimą į smilkinį.

Sutelkęs žvilgsnį tiesiai priešais save, mintyse atkūrė Anos veidą, įsivaizduodamas ją esant šalia.

Kaip jis ją mylėjo.

Kaip jis jos *norėjo*.

Pasigirdo minkštas paruošiamasis gaiduko spragtelėjimas.

— Šauk, ko lauki?! — iš akių tryško ašaros, srūdomos raukšlėtu veidu.

Pasigirdo šūvis, lyg patrankos salvė trankiai nuaidėjo per uždara erdvę. Lauke jau sumigę paukščiai ėmė čirpti savo nepasitenkinimą, plakdami sparnais nakties orą, bet pasisukioję virš lizdų, įsivyравus kone dievobaimingai tylai, vėl juose įsitaisė.

*

Baugiai pagarbioje tyloje vyrai ir moterys, išsirikiavę vorele, traukė į nestačią įkalnę link vadinamojo Hevenfildo. Čia, viršūnėje, pati sau viena nykiai stūksojo akmeninė bažnytėlė, žvelgianti į vilnijančias Nortumberlando kalvas. Saulė jau leidosi už horizonto, sodriai gintariniais spinduliais nuliedama laukus, o temstantčiame danguje žiebėsi pirmosios žvaigždės. Čia šeimininkavo gamta, užsiklojusi vešlia žolynų marška, pasipuošusi išsikerojusiais krūmais ir sprogstančiais violetiniais levandų žiedais.

Piligrimai, aukštai iškėlę žibintus, judėjo vorele per tuščius laukus lyg riebus jonvabalio. Jų pėdos kone be garso žengė per samanų paklotą, mindamos žemę, kur prieš šimtmečius krito kariai. Dabar praėjusių laikų didžiųjų mūsų vietą žymėjo tik vienišas paprastas medinis kryžius.

Piligrimų vadovas didžiai nustebęs pamatęs tvirtas ažuolines duris atdaras. Tikra tiesa, kad Dievo namai atviri visiems, bet labai jau neįprasta kam nors keliauti į šią nuošalią vietą, skirtą vien piligrimystei.

Šiek tiek nuogaustodamas vyriškis įvedė savo sekėjus į tamsią erdvę. Čia nebuvo nei elektros, nei vandentiekio; tik dvi senovinės lempos, kurios, beje, nebuvo užžiebtos. Piligrimų žibintų šviesai prasiskverbus pro prietaisą, jų jaudulio sukeltas klegesys ūmai nutilo. Pasigirdo garsus klyksmas, o vadas ėmė skėscioti rankomis, stumdamas suėjusiuosius atgal link durų.

Bažnyčios tolumoje ant altoriaus gulėjo lyg nukryžiuotas vyras; sienos jo galvūgalyje ir grindys aplink altorių buvo apšuktos krauju bei smegenų mase. Ūmai stojusioje tyloje ant akmenų tekšeno paskutiniai gyvybės lašai. Virš kūno stovėjo

kitas vyras, įspėjančiai iškėlęs kruviną ranką, visu savo stotu įsireminęs lango vitraže, apšviestame paskutinių dienos gaisų.

— Nesiartinkite! — sulojo jis.

— Tu jį... tu jį nužudei! Stovėk, kur esi! — suriko piligrimų vadovas lūžtančiu balsu. — Aš kviečiu policiją!

Vyriškis suraukė tamsius antakius.

— Tu nesupranti... — atrėžė jis.

— Nesiartink! — pakartojo vadovas, kliudomas iš bažnyčios bėgančių žmonių, pavojingai mosuojančių žibintais, nusiėsančių paskutinius šviesos likučius.

Detektyvas vyresnysis inspektorius Rajenas stebėjo, kaip žmonės siūbтели pro duris lauk, ir svarstė, kiek dar praeis laiko, kol pagaliau čia pasirodys du jo kolegos. Bent jau pačiam nereikės jų kviesti. Stengdamasis atsiriboti nuo vaizdų, nors iš tikro buvo labai jų paveiktas, jis žvilgtelėjo žemyn į žmogų, kuris kadaise buvo daktaras Markas Bauersas, garbusis šių kraštų istorikas.

Rajenas iškvėpė garą į vėšą, nors lauke žydėjo vasara. Plikos kalkakmenio sienos puikiai saugojo bažnyčią nuo saulės, taigi patalpoje buvo žvarbu lyg šaldytuve.

Arba lavoninėje, pasitaisė jis, neatitraukdamas žvilgsnio nuo negyvėlio.

Pritūpęs Rajenas apsižvalgė, bet ir vėl nepatenkintas skubiai atsistojo. Dabar, jau sutemus, neįmanoma beveik nieko įžiūrėti, o mobiliojo telefono šviesa menkai gelbėjo. Tačiau priešais gulinčio kūno kontūrai visgi matėsi; palietus oda vis dar buvo šilta; tiesą sakant, jeigu nežinotų, kaip viskas buvo, galėtų tvirtinti, kad Bauersas mirė vos prieš kelias akimirkas. Kraujas vis dar tvinkčiojo iš šautinės žaizdos smilkinyje ir buvo vos bepradedęs krešėti.

Ir visgi niekur nesimatė žmogaus su ginklu.

2 skyrius

„Žydrasis sukčius“ buvo Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyriaus darbuotojų, vyrų ir moterų, pamėgta vieta, patogia esanti mažiau nei už dešimties minučių kelio nuo jų štabo Pontilande, pasiturinčiųjų priemiestyje Niukaslo prie Taino vakaruose. Iš pagarbos šiai vidurinės klasės aplinkai kadais nusmurgusios aludės fasadas buvo perdažytas pilkšvai žalsvais atspalviais, suteikiančiais jam užmiesčio dvarelį, o ne nuodėmių irštvos pavidalą.

Nors pagrindinis baras blizgėjo nupoliruotu žalvariu ir kvėpėjo šviežia oda, svečių salė vis dar laukė kažko panašaus, tad kol kas išlaikė naminę aplinką su lipniomis grindimis, raudono aksomo minkštasuoliais aplink raudonmedžio staliukus, išmargintus įbrėžimais ir įrantomis. Patalpos gale stovėjo nedidelė pakyla, kur vietiniai ansambliukai vakarais liejo savo kartos įniršį.

Tačiau šiandien sceną buvo nusavinęs ne susivėlęs jaunielis. Detektyvė inspektorė Denisė Makenzi, parėmusi rankomis smakrą, atlaidžiai stebėjo, kaip jos dabartinis kavalierius suka mikrofono stovą, kratydamas rudų plaukų kupetą ir traukdamas per karaokės aparatą besiliejančią Nilo Daimondo melodiją.

Ji net kilstelėjo antakį matydama, kaip jis krato džinsais aptemptą pasturgalį, didžiai linksmindamas pagyvenusias po-

niais, įsitaisiusias visai prie pat scenos ir bebaigiančias malonią bingo partiją, pagardintą šiuo netikėtu vakaro šou. Detektyvas seržantas Frenkas Filipsas, keistai kryptelėjęs klubu, pamojo smiliumi Denisės pusėn, be to, dar gašliai mirktelėjo ir tuo sukėlė nesąmoningą senyvų ponių juoko bangą.

Detektyvė pajuto, kaip jos lūpas kreipia šypsena. Vienas didžiausių nesudėtingos Filipso prigimties privalumų — kad jis pernelyg savęs nesureikšmina. Skambėjusią melodiją pakeitė Gleno Kempbelo daina, ir Denisė vartydama akis pasidžiaugė, kad po ranka nėra blizgučiais dabintų kaubojaus aulinių*.

Kiek vėliau, pamojavęs savo nedideliam gerbėjų būreliui ir palydėtas audringų plojimų, Filipsas nulipo nuo scenos, grįžo prie staliuko, įsegė sodrų bučkį Denisei į lūpas ir nugėrė godų gurkšnį alaus.

— Paniekinai savo pašaukimą, — nusišypsojo ji, lyg medumi saldindama jo širdį savo melodinga airiška tartimi. — Reikėjo tapti dainininku, o ne žmogžudysčių narplioju.

Filipsas apsimestinai kukliai padūsavo:

— O taip, tikra gėda atimti iš masių toki talentą.

— Labai *retą* talentą, — pastebėjo Denisė kikendama.

Pažvelgęs į moterį išdidžiu žvilgsniu, Filipsas jau žiojosi atsikirsti, tik staiga veriamai suskambo jo mobilusis.

— Tegul apsišika, — sumurmėjo jis, kai ekrane nušvito dispečerinės numeris. — Mums pamaina baigėsi.

— Verčiau atsiliepk, — paragino Denisė, baigdama gerti vyną. — Gal kas nors svarbaus.

* Aliuzija į Gleno Campbello dainą „Rhinestone Cowboy“.

*

Patalpa buvo ankšta ir troškiai dvokė senu šlapimu. Presuotų plokščių sienos, kadaise dažytos pramonine smėlio spalva, su amžiumi buvo pageltonijusios ir nusėtos įtartinomis dėmėmis. Patalpoje stovėjo vieniša geležinė lova, prie betono grindų pritvirtinta įgėžtais varžtais, kampe gūžėsi metalinis tualetas ir praustuvė. Vienintelis akrilo stiklo langas buvo suodinas ir išdidžiai vėrėsi į automobilių aikštelę. Kadangi vienas iš naujesniųjų detektyvų konsteblių, — ne iš jo įprastos komandos, — įgrūdo Rajeną į šį prašmatnų būstą, dabar jis leido laiką tai žingsniuodamas, tai stovėdamas lyg įkaltas, be paliovos svarstydamas takoskyrą tarp teisėsaugos ir galimybės atsidurti kitoje jos vyksmo pusėje.

— Pasitrauk iš kelio, leliuk!

Pro metalinių durų plyšius prasisunkęs šiurkštus balsas jam nuskambėjo kaip niekad maloniai. Rajenas atsistūmė nuo gličios sulaikymo izoliatoriaus kameros sienos ir atsitiesė visu ilgu kūnu kaip tik laiku, kad oriai pasitiktų detektyvą seržantą Filipą.

Nekreipdamas dėmesio į jauną įkyrų policijos konsteblių, prilipusį jam prie šono, prasibrovė į kamerą, savo kresną kūną įsodindamas tarpdurin. Jis įrėmė skvarbų žvilgsnį į Rajeną ir sukryžiavo ant krūtinės rankas.

— Sūnau, verčiau išsamiai paaiškink, kodėl buvau čia atvilktas, — tarė Rajenas ir susigrūdo rankas į kišenes.

— Girdėjau, kad kažką nužudei, — Filipas kilstelėjo antakį.

Rajenas trumpai linktelėjo:

— Matyt.

Filipsas prunkštelėjo:

— Kažkokia nesąmonė, nebent tau visai pavažiavo stogas ir užvertei tą tipelį, kuris vis užima tavo parkavimosi vietą.

— Na, kiek žinau, mano stogas tebėra savo vietoje. Taigi, gryna nesąmonė.

— Tuomet kas vyksta?

Jiedu patraukė plačiu priplėkusių koridoriumi. Kai išėjo iš kameros, Rajeną nustebino nuoširdus palengvėjimo jausmas, ir detektyvas spėliojo, ar visi tie vyrai ir moterys, kuriuos čia kada nors buvo įkišęs, jautėsi panašiai. Jam žengiant į apklausų kambarį, budintysis seržantas kilstelėjo antakius, keli jaunesnieji pareigūnai kumštelėjo vienas kitam alkūnėmis, bet kur kas daugiau kolegų draugiškai plojo jam per petį. Kadangi daugybę metų šis septintojo dešimtmečio pastatas buvo Rajenui svarbesnis nei namai, nei nuosavas butas, renkantis dulkes Niukaslo prieklaukos rajone. Tik neseniai jis ėmė vertinti subtilesnius dalykus, kuriuos gali teikti namai; tik tuomet, kai užsimezgė santykiai su Ana.

Ana.

— Šūdas, — suniurnėjo jis balsu.

Filipsas suurgė ir atsigrėžė, klausiamai pažvelgdamas į jį savo rudais akių vyzdžiais.

— Tai dėl Anos, — paaiškino Rajenas. — Jos neperspėjau, kur vykstu. Sakiau, kad einu išgerti... Tiesą sakant, su tavimi.

Filipsas metė į jį griežtą nepritariantį žvilgsnį.

— Nemaniau, kad imsi žaisti tuos slaptus žaidimus. Ji pui-ki mergina...

— Ne, — pertraukė Rajenas, kol Filipso vaizduotė dar neįsišėlo. — Netauzyk niekų, Frenkai. Viskas ne taip, kaip galvoji.

Filipsas kiek atlėgo.

— Teks jai pasakyti, — pagaliau tarė.

— Pats žinau, — atšovė Rajenas mąstydamas, kaip reikės pasakyti savo merginai, kad Markas Bauersas, vyras, atstojęs jai tėvą, kuriuo ji sekė kone visą savo gyvenimą, buvo rastas negyvas bažnyčioje ant kalvos viršūnės. Ir dar viena smulkmena: pats jis areštuotas įtariant nužudžius tą tipą.

— Nori, kad jai paskambinčiau? — pasisiūlė Filipsas, bet Rajenas papurtė galvą.

— Juk turiu teisę vieną kartą paskambinti, ar ne? — jis susijuokė. — Pakalbėsiu su ja, kai baigsi mane tardyti.

Filipsas pasijautė nesmagiai. Nors Rajenas penkiolika metų už jį jaunesnis, bet pagal pareigas viršesnis. Ir, be to, tiek daug išgyvenę kartu, juodu jautėsi lyg giminaičiai. Kad ir kaip pažiūrėsi, atlikti apklausą bus keblu.

Koridoriuje jie stabtelėjo prie kavos aparato nusipirkti vandeningo gėralo plastikiniuose puodeliuose ir įsitaisė apklausų kambaryje.

— Klausyk, — atsikrenkštė Filipsas. — Reikėtų viską atlikti kaip pridera, dalyvaujant dviem pareigūnams. Geriausiai būtų laikytis taisyklių, jeigu ką... — jis užsikirtęs nutilo.

— Be problemų, — pasakė Rajenas, visgi pajutęs pažeminimo gėlą.

Prieš šešias savaites policijos vadui Artūriui Gregsonui įsakius, iš jo be ceremonijų buvo atimtas tarnybinis pažymėjimas, jis pats nušalintas nuo užimamų pareigų. Tyrimas „vyksta“, kaip jam buvo pasakyta, bet kol kas ne kažin kiek pasistūmėta. Rajenas tikėjosi netrukus maršo žingsniu įžygiuoti į Kriminalinių tyrimų skyrių be menkiausios dėmės reputacijai, bet, regis, jam kol kas tik pavyko susižerti dar daugiau kaltinimų.

Po poros ilgų minučių apklausų kambario durys atsivėrė ir pro jas įvirto detektyvas konsteblis Džekas Lauersonas. Kai išvydo Rajeną, jo jaunas veidas nušvito plačia šypsena.

— Pone! — jis prisitraukė artyn kėdę, braukdamas jos tvirtomis rudomis kojomis per kilimą, pamestą ant koklinių grindų, ir įsitaisė šalia Filipso. — Smagu, kad grįžote.

Rajenas sardoniškai kilstelėjo antakį.

— Džekai, esu areštuotas dėl žmogžudystės. Kol kas nesivarginsiu rengti sugrįžtusių vakarėlio.

Lauersonas nuraudo.

— Vis tiek ačiū, — atlyžo Rajenas.

— Ką gi, tuomet pradėkime, — prabilęs „oficialiu“ tonu, Filipas ėmė stumdyti popierius, įjungė magnetofoną ir susakė standartinį perspėjimą. — Ar suprantate savo teises?

— Taip, suprantu, ir ne, man nereikia advokato.

— Ar tikrai?

Rajenas prunkštelėjo:

— Ačiū už pasitikėjimą.

Filipas metė šalin formalumus ir įrėmė į Rajeną nustebusį žvilgsnį.

— Aš tik rūpinuosi tavo interesais. Pats pripažink, viskas kažin kaip nešvariai atrodo. Bauersas aptinkamas negyvas lyg rąstas, jokio nusikaltimo įrankio, besimėtančio netoliese... ir tu, palinkęs virš jo kruvinomis rankomis...

— Kai šitaip pateikei, tikrai viskas atrodo nekaip. Tik štai kur bėda: aš jo nežudžiau.

— Juk mes ir taip žinome! — pratrūko Lauersonas, bet prisiminė įrašinėjantį įrenginį ir kaipmat užsičiaupė.

— O gal aš tiesiog papasakosiu, kas įvyko? — pasiūlė Ra-

jenas, norėdamas visiems palengvinti gyvenimą. — Maždaug ketvirtą valandą šiandien popiet sulaukiau žinutės iš man nepažįstamo telefono numerio. Pažiūrėkite mano mobiliajame ir įsitikinsite. Žinutę veikiausiai siuntė Markas Bauersas. Paprašė skubiai susitikti šiandien vakare lygiai devintą valandą Hevenfildo bažnyčioje. Sakė, kad privalau kažką pamatyti. Žinutėje taip pat užsiminė, kad jeigu apie mudviejų susitikimą sužinos Ana arba kas nors kitas, jai iškils didelis pavojus, todėl Anai ir nepasakiau. Aišku, išsyk pamaniau, jog visa tai kažkokia išdai-ga, taigi pamėginau paskambinti tuo numeriu ir pričiupti pokš-tininką. Bet niekas neatsiliepė. Paskambinau į Šventosios salos lankytojų centrą, kur dirbo Bauersas, bet ten irgi niekas neat-siliepė; gal dėl to, kad sekmadienis. Surinkau jo fiksuotojo ry-šio numerį saloje, bet telefonas skambėjo ir skambėjo, ir nieko. Daugiau kitų numerių nežinau. Galėsi atsekti skambučius, — pridūrė jis nuvargusiu balsu. — Viską apsvarstęs nusprendžiau verčiau nuvažiuoti ir susitikti su juo — gal kartais sakė tiesą. Tačiau tikėjaisi, jog tai tebus vėjo gaudymas laukuose.

— O kas paskui?

Pakėlęs ranką, Rajenas leido jai nusvirti.

— Nuvažiavau į Hevenfildą laiku, atsiradau ten prieš de-vynias. Bažnyčia skendo tamsoje, durys buvo atdaros. Įėjęs vi-dun, išsyk jį pamačiau. Jau nebegyvą.

Filipas linktelėjo.

— Iš kur galėjote žinoti, kad negyvas? — paklausė Lau-ersonas, visuomet norintis išgirsti kruviniausias smulkmenas.

— Atmetus skylę galvoje? Jis nekvėpavo, — visiškai rimtai paaiškino Rajenas.

— A.

Perbraukęs liežuvio per dantis, Filipšas pasiruošė kitam kebliam klausimui.

— Taigi, kodėl radęs jo kūną neiškvietei skubiosios medicinos pagalbos?

Griežtais Rajeno veido bruožais šmėstelėjo šypsenos šešėlis, jam nuoširdžiai besigailint Filipso dėl tekusios užduoties. Niekam nepatinka uždavinėti keblius klausimus, ypač draugui.

— Neturėjau progos. Prabuvau ten vos kelias minutes, kai suėjo visi tie kiti.

— Kokie kiti? Ar matei ką nors įtartinau besielgiant?

Rajenas papurtė galvą.

— Kai ten atvažiavau, buvo visiškai tuščia, nors už ketvirtio mylios mačiau neaiškia grupelę žmonių, įkalne lipančių bažnyčios link. Nešėsi žibintus, — pridūrė jis. — Matyt, kažkokie piligrimai. Po penkių minučių jie suvirto bažnyčion.

— Piligrimai? — perklausė Filipšas.

— Kasmet vyksta piligrimų kelionės iš Šventosios salos į Hevenfildą, bet taip pat kiekvieną pirmą rugpjūčio sekmadienį jie keliauja trumpesniu maršrutu nuo Heksamo abatijos į Hevenfildo bažnyčią... kaip tik šiandien... minint šlovingąją šventojo Osvaldo pergalę. Jam priskiriamas nuopelnas už krikščionybės grąžinimą į šias vietas po to, kai buvo išvaikyta pagonių armija.

— Nežinojau, kad nusimanai apie tokius dalykus, — lyg tarp kitko tarstelėjo Filipšas.

Rajenas niekuomet nebuvo religingas.

— Nenusimanau, tik kad gyvenu su istorijos eksperte, nepamiršk.

Filipšas pritariamai suniurnėjo. Per praeitas Kalėdas ramia

Šventosios salos bendruomenę sukrėtė virtinė ritualinių žudynių, ir Ana Teilor jiems talkino kaip civilė konsultantė. Tuomet ji brangiai sumokėjo: prarado seserį ir kone pati nepažuvo, prieš pat Rajeno komandai sustabdant žmogžudystes. Vienintelė abejotina pergalė — užsimezgę neįtikimi santykiai tarp tyliosios istorikės ir niūriojo žmogžudysčių detektyvo.

— Ir vis tiek nesuprantu, ką ji tavyje rado, — pajuokavo Filipsas.

— Dėl skonio nesiginčijama, — nerūpestingai metė Rajenas.

Bet lengvabūdiška nuotaika sparčiai išsisklaidė ir Filipsas grįžo prie reikalo:

— Ar nemanai, kad vienas iš tų piligrimų galėjo šiek tiek anksčiau išsėlinti, nužudyti Bauersą ir vėliau prisijungti prie grupės?

Pamąstęs Rajenas papurtė galvą:

— Vietovė aplink bažnyčią atoki. Ten auga tik keli medžiai, aplink iki pat kelio plyti tušti laukai. Būčiau matęs ką nors bėgantį iš nusikaltimo vietos. Be to, nebuvo kitų automobilių, tik mano ir Bauerso.

Filipsas barbeno pirštais į stalą, aiškiai suglumęs.

— Kūną jau pervežė į lavoninę, ir patologas atliko pirminę apžiūrą. Nors skrodimas dar nepadarytas, bet specialistas įsitikinęs, kad Bauersas mirė mažiau nei prieš dvi valandas. Įskaičiuokime pervežimą ir gausime labai trumpą laiko tarpą.

— Sakai, kad Bauersas, kai jį aptikau maždaug devintą valandą, buvo neseniai miręs? Sutinku, — prisipažino Rajenas. — Patikrinau pulsą, todėl ir išsikruvinau. Oda vis dar buvo šiek tiek šilta.

Liko neišstartas klausimas, kodėl Rajenas, paniekinęs visas policininkų taisykles, suteršė nusikaltimo vieną, bet nei Filipšas, nei Lauersonas nediršo klausti, o Rajenas nieko nepridūrė.

Prie stalo kurį laiką tvyrojo tylą, kol ją pertraukė garsiai atsidusęs Filipšas:

— Dabar ten Folkneris su savo komanda, — jis paminėjo vyresnįjį nusikaltimo vietos tyrėją. — Ginklo nerasta.

— Šalia kūno nieko nesimatė, — pritarė Rajenas. Paskui dar pridūrė: — Atsižvelgiant į tai, jog bažnyčia mažutė ir šalia patogiai neteka joks upelis, į kurį būtų galima išmesti ginklą, sunku patikėti, kad nužudęs žmogų būčiau norėjęs ilgėliau joje užsibūti. Kaip manai? Be to, pripažink, kas jau kas, bet aš tai tikrai galėjau sugalvoti ką nors subtilesnio.

Filipsui teko pripažinti, kad mintis teisinga.

— Taigi, turime ką tik mirusį žmogų su šautine žaizda, bet neturime nei vykdytojo, nei ginklo.

— Trumpai tariant.

Filipsas įkvėpė pro sukąstus dantis, ketindamas pasakyti ką nors reikšminga, bet nespėjo, nes pro duris įėjo pavėlavęs svečias. Vyriausiasis detektyvas Gregsonas įžengė į apklausų kambarį, pasiskelbė įrašui, kas esąs, o paskui mostelėjo įrašą sustabdyti. Lauersonas pasitarnavo, nesąmoningai nusistebėdamas, kodėl patalpoje ūmai atšalo bent keliais laipsniais. Kiekvienu savo kūno coliu Gregsonas spinduliavo valdingumą: nuo sidabriškai žilos galvos iki pat išblizgintų juodų batų. Manieringai vilkėjo pagal užsakymą siūtu tamsėlyniu kostiumu, prie brangaus skutimosi losjono priderinęs orią povyžą.

— Na, — nusišaipė jis, — kaip visuomet įšivėlei į bėdą, ar ne?

Rajenas atsakė lediniu balsu:

— Aš pirmasis aptikau kūną. Užuoat pasinaudojęs manimi kaip nusikaltimo liudininku, kažkoks pernelyg uolus naujokas mane areštuoja kaip įtariamąjį. Jeigu tai vadinate „bėda“, taip, turėsiu su jumis sutikti, — jis palinko į priekį ir įsmeigė į Gregsoną titnago kietumo žvilgsnį. — Jūs nustebsite, kaip sunku bus mane apkaltinti, juolab kad nėra jokių tiesioginių įkalčių.

Gregsonas nieko neatsakė, tik atsigrėžė į Filipą, kuris buvo nutaisęs abejingą veido išraišką.

— Dispečerinėje man pranešė, kad Hevenfilde rastas negyvas žmogus. Ar jau nustatėte jo tapatybę?

Filipas linktelėjo.

— Taip, pone, nustatėme dar nusikaltimo vietoje. Daktaras Markas Bauersas.

Jis pavartė savo užrašų knygutę ir tęsė:

— Penkiasdešimt trejų metų amžiaus, dirbo Nacionalinio paveldo centre vyriausiuoju istoriku ir Šventosios salos lankytojų centro administratoriumi. Gal prisimenate jį nuo praeitų Kalėdų, kai ten vyko visi tie reikalai.

Gregsonas ilgokai pastovėjo, kol galiausiai susitvardė ir jau galėjo valdyti savo balsą.

— Ar esate tikri, jog tai jis?

Filipas nežymiai susiraukė, o Rajenas susidomėjęs stebėjo pokalbį.

— Tikrai taip, pone.

Gregsonas sparčiai atitoko.

— Noriu, kad tuo užsiimtų Makenzi, — paliepė jis, numodamas į Filipo ketinimą prieštarauti.

Tiesą sakant, Frenkas ir negalėjo labai ginčytis. Detektyvė

inspektorė Denise Makenzi buvo puiki pareigūnė: aštraus proto ir sąžininga, instinktyviai užuodžianti nusikalstamą veiklą. Nors ir užimanti aukštesnes pareigas, ji yra jo mergina, o tai niekam nepakenks, šelmiškai nusprendė Filipsas.

— Makenzi puikiai susidoros su užduotimi, — tik tiek tepasakė jis.

— Ir, — murkė toliau Gregsonas, — esu tikras, kad galiu pasitikėti jos profesionalumu. Jeigu bent pajusiu, kad laužomas protokolas, tučtuojau išsikviesiu ją ant kilimo ir apkaltinsiu drausmės pažeidimu. Ir tave iš paskos.

Patenkintas, kad jo grasinimai pataikė į dešimtuką, Gregsonas dar kartą dirstelėjo į Rajeną, patogiai sėdintį ant nepatogios plastikinės taburetės, vieną koją užmetusį ant kitos. Atrodo labai pasitikintis savimi, nejaukiai pagalvojo Gregsonas, o juk įtariamas žmogžudyste.

Ką jis žino?

Gregsonas prisiminė aną vakarą prieš šešias savaites, kai jis nušalino Rajeną nuo pareigų. Tuomet jautėsi toks išlaisvėjęs, kur kas laimingesnis, nei kada nors buvo per pastaruosius mėnesius, o gal ir metus. Jis vėl ėmė valdyti savo gyvenimą ir tvarkyti reikalus be Rajeno, sakalo akimi nepatikliai stebinčio kiekvieną jo judesį. Ankstyvesniais laikais jis elgėsi su Rajenu tarsi su savo globotiniu, puoselėjo jo talentą profesijai bei nuojautą, kuriai niekas negalėjo prilygti. Gregsonas jį ugdė ir atitinkamai aukštino pareigas.

Bet tai buvo anuomet.

O dabar vaikiną tapo rimta grėsme, asmeniu, kurį reikia neutralizuoti bet kokiomis priemonėmis, sąžiningomis ir ne labai. Būtų kur kas lengviau suklastoti kokį nors drausminių

nuobaudų ir nušalinimą pakeisti atleidimu iš pareigų. Deja, reikalai kryo ne pagal planą ir vyriausioji konstablė, grasindama įsibrauti į tyrimą, dar labiau sunkino Gregsonui gyvenimą.

Tačiau už visus vargus jam su kaupu atlyginta. Jis ką tik išgirdo nuostabiausią žinią, kokią tik kada nors galėjo tikėtis išgirsti.

Markas Bauersas nebėgyvas, ir Gregsonas galų gale tapo laisvas.

3 skyrius

Pirmadienis, rugpjūčio 3

Daktarė Ana Teilor, pritūpusi ant aplūžusios kėdės lankytojams kraštelio Kriminalinių tyrimų skyriaus laukiamajame, atrodė trapi ir vieniša. Tamsūs plaukai krito ilgomis garbanomis per petį; mergina vilkėjo aptemptais žydrais džinsais, buvo užsimečiusi dukslų megztinį. Laukdama rankose sukinėjo automobilio raktelius. Pusę vienuoliktos vakare paskambino Rajenas ir paprašė atvažiuoti jo pasiimti iš policijos nuovados; dabar jau buvo beveik pirmą nakties. Per pastarąsias dvi valandas ji tik ir stebėjo žmones — daugiausia girtus, — ateinančius ir išeinančius. Vienu tarpu pro laukujes duris įpuolė Denisė Makenzi, bet nė nestabtelėjusi paplepėti nuskubėjo link sulaikymo kambarių ir jos laukiančių pareigū. Galiausiai Ana jau visai nebesuprato, kam buvo iškviesta. Mintyse sukosi visokie baisūs scenarijai.

Pagaliau suzvimbęs šarvuotoms durims, ji pašoko nuo kėdės. Stebėjo, kaip iš griežtai saugomų patalpų išvedamas Rajenas, neįtikimai gerai atrodantis vyras juodų plaukų kupeta ir, nepaisant aplinkybių, keistai niekur neskubantis. Tokiomis sąlygomis būtų malonu matyti jį pripuolant prie Anos, išgirsti jo perdėtus atsiprašymus ir skubotus pasiaiškinimus, kodėl sukėlė jai tiek rūpesčio galbūt visai dėl menko niekio. Todėl Ana, jau nebepuoselėjanti jokio gailesčio Rajenui, atsistojo ir dūrė į jį pirštu:

— Tu man melavai.

Gal Ana ir atrodė trapi, bet išvaizda dažnai apgauna.

— Šiek tiek palauk, — pratarė Rajenas, maldaujamai iškėlęs rankas.

— Tik neliepk man *laukti*, — paniekinamai prunkštelėjo ji. — Jau ganėtinai prisilaukiau!

— Prašau tavęs, nurimk...

Manė, kad suveiks.

— *Nurimti?* Ar bent supranti, kiek laiko prasėdėjau dėl tavęs nerimaudama? Nežinojau, kas nutiko, telefonu nieko nepaaiškinai, man niekas nieko nesakė, — metė kaltinantį žvilgsnį į budintį seržantą. — Ir apskritai, ką tu čia veiki? Maniau, ketinai eiti išgerti su Frenku, bet, kaip suprantu, laimingas melavai man nė nemirktelėjęs. Aš to nepakęsiu...

— Neketinau meluoti, — tyliai pratarė Rajenas, išsyk nutildydamas Aną.

— Prašau, paaiškink.

Jis apsižvalgė po ištuštėjusį laukiamąjį, pažiūrėjo į budintį seržantą, sėdintį už stiklinės pertvaros, rūpestingai nutaisiusį abejingą veido išraišką ir vartantį blizgų žurnalą.

— Ar galėtume dingti iš čia?

Ana nieko nepasakė, bet nenuleido nuo jo pranašaujančio audrą žvilgsnio. Rajenas neramiai pasitrynė sprandą, tuomet susigrūdo rankas į džinsų kišenes.

— Puiku. Jeigu nori kalbėtis čia, kalbėkimės.

Šaltas pilkų akių žvilgsnis susidūrė su šiltomis rudomis akimis.

— Radau Marką Bauersą negyvą Hevenfildo bažnyčioje. Netrukus prie manęs prisijungė pora žalių policijos konsteblių ir padarė išvadą, kad būtent aš jį ir nužudžiau. Bet aš to nedariau.